

ТЕМИ ОТ МЕДИИТЕ

18.11.2014 г.

Асоциация на индустриалния капитал в България в медиите

Нова телевизия

✓ Работодатели искат социалните прагове да растат с пенсиите

Новият начин трябва да важи за секторите, в които няма договорка между бизнеса и синдикатите

Нови правила за осигуровките на 1 милион българи. Предложението е на Асоциацията на индустриалния капитал. Идеята е увеличението на минималните осигурителни прагове да се изчислява по съвсем различен начин.

Всяка година работодатели и синдикати определят минимална сума, на която трябва да се осигуряват 85 различни професии. Двете страни преговарят, но не винаги постигат консенсус. Логично, бизнесът иска праговете да не се променят, за да не плащат повече за осигуровки. Синдикатите искат точно обратното. И затова тази година от 85 сфери, договорка е постигната едва в 43. Във всички останали министърът решава какво да е увеличението.

За да е по-справедливо обаче, от бизнеса предлагат минималните осигурителни доходи, да се вдигат точно с толкова, с колкото се вдига пенсията.

Минималният осигурителен праг ще се вдига и тази година. Въпреки че бизнесът и синдикатите не си стиснаха ръцете колко да е увеличението, във всички 42 сфери без споразумение служебният социален министър наложи увеличение с 4,2%.

Според бизнеса тази практика е несправедлива.

„След като средствата за пенсии са в пряка връзка със събраните средства, определени от размера на праговете, значи едното определя другото. Едното е входа на системата, другото е изхода. Те трябва да почиват на еднакви правила”, заяви Ивелин Желязков, от Асоциацията на индустриалния капитал в България.

Ако това предложение влезе в сила вместо с 4,2% всички недоговорени прагове за догодина трябва да се увеличат с около 2,7% - с колкото се увеличиха пенсиите през юли. Според синдикатите си струва идеята да се обмисли.

От бизнеса се надяват предложението да влезе в сила още от догодина.

Телевизия Европа

✓ Пенсионната система трябва да действа десетилетия напред, смятат синдикати и бизнес

Необходимо е планирането за пенсионната система на страната да бъде за 15-20 години напред. Това е мнението на вицепрезидента на КТ „Подкрепа” Димитър Манолов и Ивелин Желязков от Асоциацията на индустриалния капитал в България. Според тях ясното определяне на дългосрочни правила за пенсиониране трябва да е най-важната реформа в сектора, защото честите промени не се отразяват добре на цялостната система.

На България е необходима пенсионна система, която да е сигурна и дългосрочна. Хората трябва да знаят за какво работят, докога ще работят и какво ще получат. Около това мнение се обединиха представители на бизнеса и синдикати. Те подкрепиха думите на министъра на труда и социалната политика Ивайло Калфин, че е необходимо планиране в рамките на 15-20 години за пенсионната система.

Миналата седмица финансовият министър Владислав Горанов и социалният Ивайло Калфин бяха на различни мнения дали могат бъдат отделени средства, за да има коледни добавки за пенсионерите. Ето какво смятат синдикати и бизнес за това.

Представителите на синдикатите и бизнеса не очакват да има промени в средствата, които държавата дава за социална политика в Бюджет 2015. Според тях обаче реформите трябва да започнат максимално бързо, за да има сигурност в сектора.

✓ Работодатели искат минималните осигурителни прагове да растат с пенсиите

Новият начин трябва да важи за секторите, в които няма договорка

Минималните осигурителни прагове да се увеличават с толкова, с колкото и пенсиите. Такава е идеята на Асоциацията на индустриалния капитал, съобщава Нова телевизия.

Новият начин трябва да важи за секторите, в които няма договорка между бизнеса и синдикатите.

В момента праговете без договорка се вдигат административно от социалния министър. Според бизнеса новият модел ще е по-справедлив.

Оттам се надяват властта да го приложи още за следващата година.

✓ За и против въвеждането на почасово заплащане у нас

Въвеждането на почасовото заплащане е включено в програмата с приоритетите на новия кабинет „Борисов“. Преди няколко дни социалният министър Ивайло Калфин потвърди, че е за това да има възможност за почасова работа. Според него в законодателството трябва се предвиди и минимална почасова заплата - 4 лв. Експертите обаче не са единодушни какъв ще е ефектът от мярката, ако бъде задействана.

Осигурителната ни система не е адаптирана към евентуално въвеждане на почасово заплащане, заяви днес експертът Мика Зайкова пред TV7. Тя посочи, че не е ясно как ще се отчита стажът, ако часовете са по-малко от 4 или пък повече от 4, но по-малко от 8.

Тя коментира, че идеята е „мечтата на работодателя“, тъй като служители ще могат да се наемат само за 1 – 2 часа. Сегашната система с трудови договори на 4 или на 8 часа дава сигурност на хората. Работещите ще губят, ако са наети почасово, категорична е тя. За да заработи ефективно почасовото заплащане, са необходими законодателни промени, допълни Зайкова.

И сега е възможно почасовото наемане, каза Добрин Иванов, представител на Асоциацията на индустриалния капитал в България (АИКБ). Според него няма проблем да се сключи трудов договор за работен ден на 1 или 2 часа. Въвеждането на почасово заплащане обаче ще даде гъвкавост работникът да бъде зает толкова, колкото е необходимо за предприятието.

„Хората, назначени на половин работен ден официално, работят по 10 или 14 часа“, опонира Мика Зайкова. Така по думите ѝ губят и осигурителната, и данъчната система. Според нея новата възможност само ще „замъгли“ данните за безработицата, тъй като за заети ще се считат и хора, които работят по 2 часа. Накрая такъв работник няма да може да се пенсионира, изтъкна тя.

Добрин Иванов обаче смята, че при почасовото заплащане ще се увеличат ефективността и производителността на работниците. Според него проблемът е, че в момента минималната работна заплата в България се определя административно от правителството.

Трябва да има плавно увеличаване на пенсионната възраст, съгласиха се и двамата. Зайкова обаче подчерта, че е важно да имаме политика по доходите, за да бъдат напълнени фондовете. Според Добрин Иванов е необходимо бързо да се помисли за плавно увеличаване на възрастта, така че да се получават достойни пенсии.

Мика Зайкова смята, че има възможност да се намерят необходимите 50 млн. лв. за коледни бонуси за пенсионерите. Иванов обаче каза, че това ще това ще утежни положението с бюджета и ще влезем в процедура по свръхдефицит. Двата милиона пенсионери щели да получат само по 25 лв., изчисли той.

✓ Почасовото заплащане ощетява служителите

Плащането на час е изгодно за работодателя, но не дава сигурност за служителите. Осигурителната ни система не е адаптирана към това и ако се въведе веднага, не е ясно как ще се отчита стажът на хората и какво правим, ако часовете са по-малко от 4 или пък повече от 4, но по-малко от 8, заяви експертът Мика Зайкова пред TV7.

Работещите ще губят, категорична е тя. За да заработи ефективно почасовото заплащане, са необходими законодателни промени.

На друго мнение беше Добрин Иванов - изпълнителен директор на Асоциацията на индустриалния капитал в България. Според него ще се увеличи ефективността и производителността на работниците, защото ще работят толкова време, колкото работа има.

Проблем наистина има, призна Иванов, но той е в начина, по който се формира минималната работна заплата.

Трябва да има плавно увеличаване на пенсионната възраст, съгласиха се гостите, но въпросът е в това, което влиза в системата - парите от осигуровки. Без политика по доходите, колкото и да увеличаваме възрастта, пак няма да напълним фондовете, отбеляза Зайкова.

✓ **Работещите губят от почасовото заплащане**

Почасовото заплащане на труда е мечтата на работодателя, но то не дава сигурност за работещите. Осигурителната ни система не е адаптирана към това и ако се въведе веднага, не е ясно как ще се отчита стажът на хората и какво правим, ако часовете са по-малко от 4 или пък повече от 4, но по-малко от 8, заяви в студиото на "Добро утро, България!" по TV7 Мика Зайкова.

Работещите ще губят, категорична е тя. За да заработи ефективно почасовото заплащане, са необходими законодателни промени.

На друго мнение беше Добрин Иванов – изпълнителен директор на Асоциацията на индустриалния капитал в България. Според него ще се увеличи ефективността и производителността на работниците, защото ще работят толкова време, колкото работа има.

Проблем наистина има, призна Иванов, но той е в начина, по който се формира минималната работна заплата.

Трябва да има плавно увеличаване на пенсионната възраст, съгласиха се гостите, но въпросът е в това, което влиза в системата – парите от осигуровки. Без политика по доходите, колкото и да увеличаваме възрастта, пак няма да напълним фондовете, отбеляза Зайкова.

Важни обществено-икономически и политически теми

[Вестник 24 часа](#)

✓ **Софийският градски съд запорира имуществото на КТБ**

Софийският градски съд (СГС) запорира имуществото на Корпоративна търговска банка (КТБ). Това стана по молба на БНБ, депозирана в съда на 11 ноември, с която се иска пълна възбрана и заповест за изземване на имуществото на банката.

Спират се и всички съдебни и арбитражни дела, по които предмет е имущество на КТБ.

По-рано стана ясно още, че делото за обявяване в несъстоятелност на КТБ е насрочено за 24 ноември от Софийски градски съд. То започва другия понеделник от 10:30 ч.

Съдебното заседание ще се проведе при закрити врати, а на него са призовани Корпоративна търговска банка, Българска народна банка, Софийска градска прокуратура и Фонда за гарантиране на влоговете в банките.

[Вестник Капитал Daily](#)

✓ **Държавата ще тегли рекорден външен заем от 1.3 млрд. евро**

Финансовото министерство ще избере четири международни банки, които да осигурят парите до две седмици

България взема най-големия си еднократен заем за последните 12 години - в понеделник в Министерството на финансите се подаваха оферти от банки за мостов кредит от 1.3 млрд. евро (2.54 млрд. лв.). Рекордът за емисия облигации или друг вид заем е от 2002 г., когато министър беше Милен Велчев и беше взет накуп външен дълг за 1.2 млрд. долара, но при курс на долара от 2.20 лв.

По информация на "Капитал Daily" да подадат оферти за отпускане на краткосрочно финансиране са били поканени 14 международни банки. Заемът ще е 6-месечен и с опция за удължаване до една година. Предвижда се той да бъде рефинансиран с емисия еврооблигации догодина. Изтеглянето му ще стане възможно с актуализацията на бюджета, която във вторник ще бъде гласувана на първо четене в парламента и предвижда вдигне тавана на новия дълг за годината с 4.5 млрд. лв. до рекордната сума от 22.5 млрд. лв. Средствата са необходими на Фонда за гарантиране на влоговете в банките при изплащането на депозити от Корпоративна търговска банка (КТБ) още през декември, както и за покриване на по-високия бюджетен дефицит.

Представители на банковите среди коментират, че този метод за набиране на финансиране е удачен, тъй като държавата не разполага с време да го направи чрез емитиране на облигации в чужбина, които биха били най-изгодният откъм лихвени разходи вариант. Според тях това ще внесе успокоение сред инвеститорите, които реагираха остро на предишните планове за набиране на необходимите средства основно чрез продажба на ДЦК на вътрешния пазар.

От финансовото министерство не успяха да отговорят в понеделник кои банки са подали оферти до 17 часа и се ангажираха да предоставят информация във вторник.

По-добрият вариант

Изтеглянето на заем от банков консорциум означава, че е загърбена идеята за емитиране на държавни облигации за 4.5 млрд. лв. до края на годината. Тя бе предложена от служебния кабинет преди месец и бе приета с критики от пазарните участници. Тогава те предупредиха, че нямат лимити в портфейлите си за поемането на толкова голямо количество извънреден български дълг и че дори и да намерят възможност, то след това изпомпване на ликвидност местният пазар ще остане практически блокиран в продължение на месеци.

Алтернативата според тях бе емитирането на еврооблигации на международните пазари, където лихвите са на исторически минимуми и финансирането би било най-евтино. Заради малкото време, оставащо до края на годината, и

заради бавното сформирание на правителство след изборите на 5 октомври тази възможност бе изгубена. Така вариантът с мостовото финансиране чрез банков консорциум се оказва единственият за осигуряване на по-голямата част от нужните средства.

По информация на "Капитал Daily" финансовото министерство ще набере 2.54 млрд. лв. чрез 6-месечен заем, като си оставя възможност за допълнително финансиране отвън за още 500 млн. лв. Това ще стане след одобрение от парламента. Предварителната информация е, че мостовият заем трябва да бъде отпуснат изключително бързо - до началото на декември.

Останалите 1.5 млрд. лв. ще се вземат от местните инвеститори, които през последните седмици са вдигнали чувствително лихвите за държавата с 20 - 30 базисни пункта над обичайните нива заради очакваните извънредни емисии. Според експерти от сектора новата стратегия ще внесе успокоение на пазара и ще доведе до понижение на доходността. Те не се наемат да прогнозира при каква лихва ще бъде изтеглен мостовият заем. Фактор в посока нагоре ще е, че в края на годината банките вече са изчерпили лимитите си за купуване на дълг от държави в региона. В другата посока тежи неофициалната информация, че две американски банки в неформални разговори с финансовото министерство са заявили готовност да предоставят почти неограничено количество заем, при това на изгодна цена.

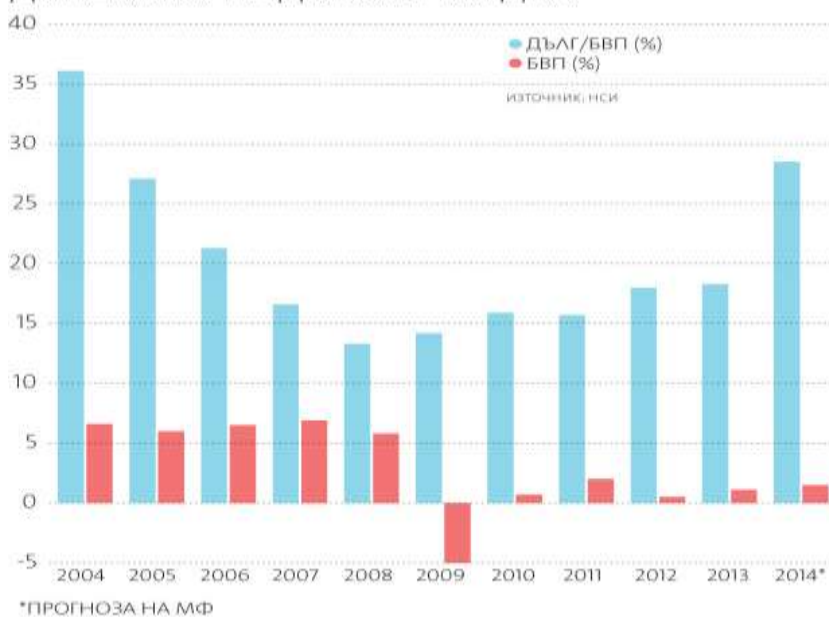
Цената ще стане ясна на по-късен етап, но за ориентир - последните 5-месечни сконтови ДЦК, които държавата емитира през юни, бяха пласирани при доходност от 1.95%, което означава, че цената на мостовия заем едва ли ще е по-ниска. Това няма да натежи върху емитента, тъй като заемът е краткосрочен и ще бъде трансформиран в дългосрочно задължение при много по-изгодни равнища за обслужване чрез емитирането на еврооблигационна емисия догодина. Според източник на "Капитал Daily" финансовото министерство смята да възложи подготовката ѝ на някоя от банките, която предложи най-изгодна лихва по мостовия заем.

Пари навреме

Средствата от заема могат да постъпят по сметка на финансовото министерство най-рано на 2 декември и така то ще разполага с ресурс за подкрепа на Фонда за гарантиране на влоговете в банките, който на 4 декември започва с изплащането на депозити от КТБ. В интервю за "Банкеръ" финансовият министър Владислав Горанов заяви, че на фонда ще бъдат отпуснати 2 млрд. лв., 1.6 млрд. лв. ще се използват за финансиране на бюджетния дефицит, а 900 млн. лв. ще се държат в резерв за оказване на ликвидна подкрепа (за рефинансиране на държавната помощ за Първа инвестиционна банка - бел. авт.).

За депозитите в КТБ фондът вече е провел преговори за осигуряване на ликвидност от портфейла си с ДЦК, които по последни данни са 570 млн. лв. По информация на "Капитал Daily" това ще стане основно в сделки с обратно изкупуване (репо). Активите на фонда са 2.1 млрд. лв., а гарантираните депозити в КТБ са за 3.6 млрд. лв.

ДИНАМИКА НА ДЪРЖАВНИЯ ДЪЛГ

✓ Започва нов кръг за кандидатстване по програма "Хоризонт 2020"

Български ИТ компании и организации могат да участват с проекти в три конкурса насочени към научните изследвания и иновациите

Започва нов кръг за кандидатстване по програмата за научни изследвания и иновации "Хоризонт 2020". В нея могат да участват български ИТ компании и организации, като те ще предлагат проекти в рамките на три конкурса с общо финансиране от 711 млн. евро.

Трите области, в които може да се участва, са "Информационни и комуникационни технологии", "Сътрудничество между ЕС и Бразилия" и "Фабрика на бъдещето".

Конкурсите

Първият конкурс е доста по-обхватен и включва общо финансиране от 561 млн. евро за всички участници. В него компаниите и организациите могат да представят своите проекти до 14 април 2015 г. Участниците ще могат да представят предложения по теми като усъвършенствани изчислителни системи с много ниска консумация на мощност, развитие на интернет технологии, основани на облачни инструменти и услуги, индустриална и сервизна роботика с приложение в здравеопазването и транспорта, както и микро- и наноелектроника. Според Министерство на транспорта, информационните технологии и съобщенията подходяща тема в рамките на първия конкурс за българските компании е "Технологии за съдържание и управление на информацията". В нея ще бъдат финансирани проекти за преодоляване на бариерите на онлайн комуникацията, нови технологии за създаване на цифрово съдържание за нуждите на творческите и медийните индустрии, както и за е-учене и преподаване.

Вторият конкурс е "Сътрудничество между ЕС и Бразилия", който има финансиране от 7 млн. евро и е с краен срок за кандидатстване 21 април 2015 г. В него ще се подкрепят проекти за изграждане на усъвършенствана глобална киберинфраструктура.

Третият конкурс е "Фабрики на бъдещето", като крайният срок за кандидатстване за него е 4 февруари 2015 г. Бюджетът, отделен за този конкурс, е над 143 млн. евро. При него ще се финансират иновативни ИТ проекти, които оптимизират производствения процес, както и на нови системи в тази сфера.

Победителите от предишния кръг

От министерство на транспорта обявиха, че при предишната кръг от конкурси по програма "Хоризонт 2020" са одобрени седем български проекта на шест компании и институции. Общата стойност на финансиране, което те ще получат, е 1.9 млн. евро. Той беше отворен от 11 декември 2013 г. до 23 април 2014 г. Бюджетът за всички участници е 658.5 млн. евро, като в него 78 български фирми са кандидатствали с общо 63 проекта от 78 български участници.

Това са Институт по информационни технологии и комуникации на БАН, Софийският университет "Св. Климент Охридски", "Лумикомп дизайн" и "Мегатекс комерс", които участват със съвместен проект, "Епсилон България", а два проекта са одобрени на "Онтотекст". Освен тях има още три български кандидата, които са сред резервите, а още 13 са получили много високи оценки, но не са допуснати до финансиране поради ограничения бюджет на предходния конкурс.

Какво е "Хоризонт 2020"

"Хоризонт 2020" е осмата рамкова програма на Европейския съюз за научни изследвания и иновации, която ще продължи от 2014 г. до 2020 г. През периода ще бъдат разпределени над 80 млрд. евро финансиране. Тя заменя предишната Седмата рамкова програма за научни изследвания (7РП), която обхваща периода 2007 - 2013 г. и беше с бюджет около 55 милиарда евро. При нея парите, отпускани в различните кръгове, са общи за всички страни участници и няма определен бюджет за една държава. По данни на министерството на транспорта са одобрени проекти на компании и институции от над 40 държави. Средствата се определят в отделни теми и в някои по-конкурентни не достига финансиране и може проекти с отлични оценки да не получат пари по програмата.

Основни грешки при проектите

Причината за малкото одобрени български проекти е силната конкуренция, особено в тематиката, в която участват местните компании и организации. Според МТИТС причини за по-ниски оценки са:

- Проектът не отговаря на темите и целите на програмата
- Не е добре разписано въздействието от проекта
- Работните пакети не са разписани добре, не е ясно кой партньор какво ще прави
- Анализът на риска от неизпълнението на проекта е твърде общ
- Малка степен на иновация, показва се само подобрене на съществуващи продукти/услуги.

✓ Чуждите капитали напускат България през септември

Преките чуждестранни инвестиции са отрицателни с 202.1 млн. евро

Българската народна банка (БНБ) вече отчита изтичане на чужди капитали от България. Стойността на преките чуждестранни инвестиции (ПЧИ) през септември е отрицателна с 202.1 млн. лв. Статистиката показва, че за първи път през тази година се отчита дефицит, а за последните шест години рядко е имало толкова голям отлив на чуждестранни средства. Основно това явление сега се дължи на отрицателното салдо по сметка "Друг капитал", където се отчитат вътрешнофирмените кредити и движението на пари от български дружества към чуждестранните им собственици.

Данните на БНБ за деветмесечието сочат, че чуждестранните инвестиции са на обща стойност 1.105 млрд. евро. Изоставането е с 4.75% спрямо съпоставимия период на миналата година, а освен това статистиката показва, че номинално нивото е било толкова ниско единствено през 2011 г. Положителното през последните два месеца е, че огромните изоставания (от 20% до 70%) между февруари и юли са почти наваксани. Дори в края на август имаше годишен ръст от 4%.

Тип инвестиции

Въпреки септемврийското оттегляне на чужди капитали нетният друг капитал е положителен за деветмесечието в размер на 721.8 млн. евро. Дори има сериозно покачване спрямо миналата година - над 400 млн. евро. При дяловия капитал (паричните трансфери и апортни вноски между чуждите и българските дружества, както и сделките с недвижими имоти в страната) ситуацията е коренно различна. Годишното изоставане е с 506 млн. лв. за деветмесечието. Само за септември инвестициите, представляващи придобиване на 10% или повече от капитала на български предприятия, е на стойност едва 13.5 млн. евро – шест пъти по-малко.

На база на предварителни данни за финансовия резултат реинвестираната печалба за периода януари - септември 2014 г. (делът на чуждите компании в неразпределената печалба или загуба на предприятието) се оценява на 124.4 млн. евро

при 73.3 млн. евро за същия период на 2013 г. Реинвестираната печалба (или загуба на предприятието) също влияе върху общите преки инвестиции.

Платежен баланс

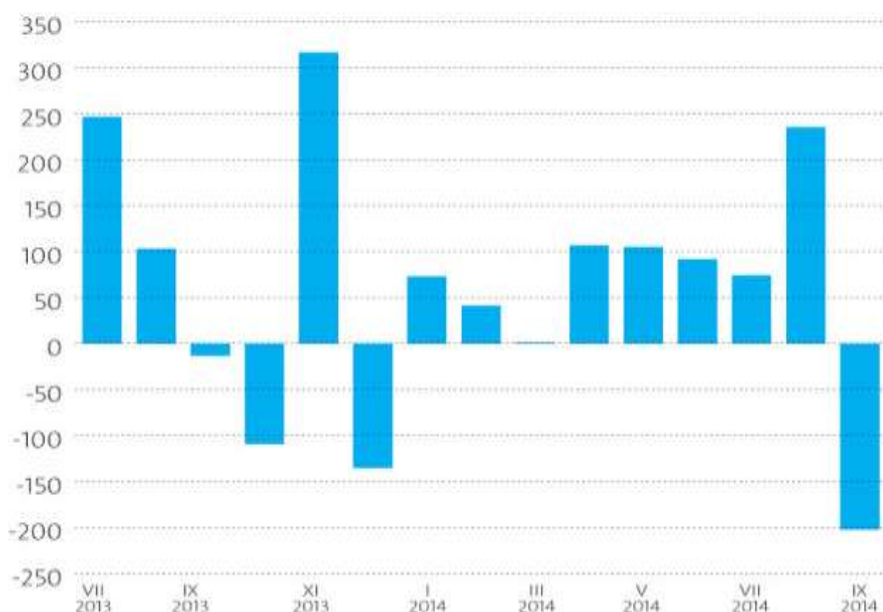
През септември текущата сметка е отрицателна с 48.1 млн. евро при излишък от 27.8 млн. евро за миналия септември. При финансовата сметка ситуацията е коренно противоположна - тя е положителна в размер на 11.8 млн. евро и се подобрява спрямо миналата година. Капиталовата сметка е на плюс с 33 млн. евро. Салдото по текущата сметка определя експозицията на дадена икономика спрямо останалия свят, докато капиталовата и финансовата сметка обясняват как се финансира икономиката. Излишъците по текущата и по финансовата сметка на платежния баланс са положителен сигнал, защото показват, че валутните постъпления в България надхвърлят изтичането на финансови средства.

Търговското салдо през септември е било отрицателно от 272 млн. евро при дефицит от 299.6 млн. евро година по-рано. Износът е за 2.003 млрд. евро, като се повишава с 3.6% в сравнение със септември 2013 г. Вносът е на стойност 2.275 млрд. евро, като нараства с 1.9% спрямо съпоставимия месец на миналата година. Салдото по услугите е положително - 216.7 млн. евро, при 274 млн. евро за септември 2013 г.

По държави

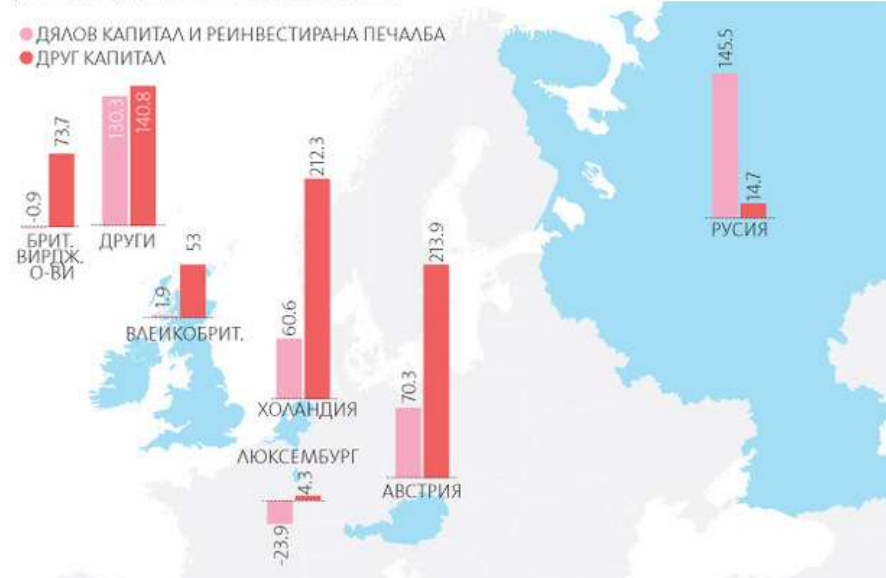
Най-големите нетни преки инвестиции в страната за деветте месеца на годината са от Австрия – 284.2 млн. евро. Следват Холандия и Русия – съответно 281.9 млн. и 160.2 млн. евро. Най-големите нетни отрицателни потоци за периода БНБ регистрира към Люксембург – 19.6 млн. евро.

ПРЕКИ ЧУЖДЕСТРАННИ ИНВЕСТИЦИИ В БЪЛГАРИЯ (МЛН. ЕВРО)

ГЕОГРАФСКА СТРУКТУРА НА ПРЕКИТЕ ИНВЕСТИЦИИ В БЪЛГАРИЯ (МЛН. ЕВРО) / (ЯНУАРИ - СЕПТЕМВРИ 2014 Г.)

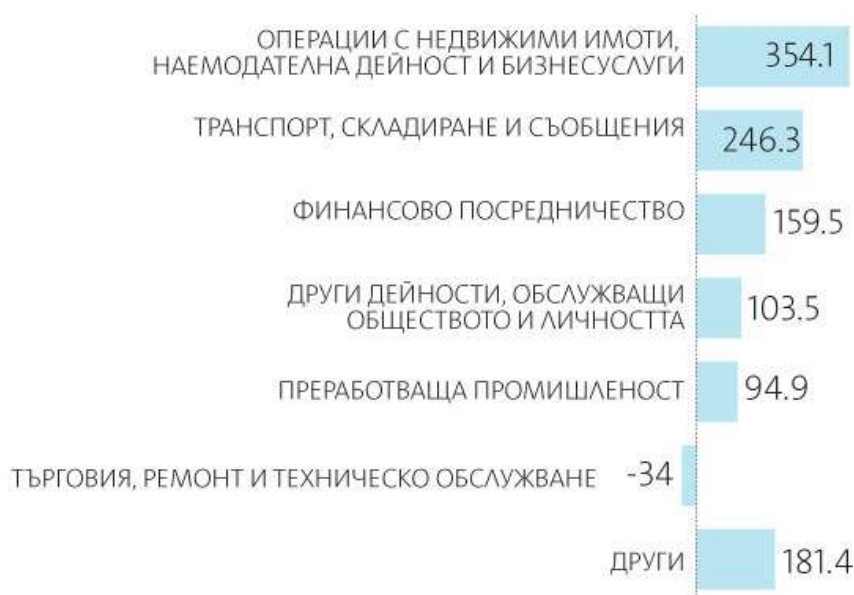
ИЗТОЧНИК: БНБ

ОТРАСЛОВА СТРУКТУРА НА ПРЕКИТЕ

ИНВЕСТИЦИИ В БЪЛГАРИЯ

(МЛН. ЕВРО) / (ЯНУАРИ - СЕПТЕМВРИ 2014 Г.)

[Вестник Сега](#)

✓ Държавната енергетика продължава да спори с калкулатора

Новите финансови отчети на БЕХ и НЕК показват "ползите" от регулациите

За близо две години се смениха две служебни и едно редовно правителство, като всяко претендираше, че е поставило електроенергетиката в коловозите на възстановяването. Последните финансови отчети на държавните дружества обаче рисуват друга картина - кризата продължава и се задълбочава.

Показателни са финансовите отчети на Българския енергиен холдинг (БЕХ), който обединява държавните компании в сектора. За деветте месеца на т.г. приходите на БЕХ са с близо 2/3 по-ниски в сравнение със същия период на 2013 г., или минус 162 млн. лв. И основната причина за това са влошените финансови резултати на дъщерните компании на холдинга - със 136 млн. лева.

За да помогне на дъщерите си, БЕХ намалява цената на услугите, които им предоставя управление, координация, контрол и др. с около 85% от август 2013 г. И така приходите на самия БЕХ от тези обслужващи дейности спадат с цели 14.5 млн. лв. за деветте месеца на 2013 г. до скромните 913 хил. лв. за същия период на 2014 г. Този драстичен спад поражда интересен въпрос - дали енергийният холдинг е начислявал твърде високи такси за тези услуги преди, или в момента ги изпълнява на загуба. Каквото и да е обяснението, то със сигурност опровергава тезата за добро управление на публичните компании.

Интересни са данните за търговските вземания и предоставените заеми на свързани лица. Общата им стойност към края на септември 2014 г. възлиза на 1.47 млрд. лв. Впечатляващото е, че от тях 1.2 млрд. лева, т.е. "лъвският пай", са вземания на БЕХ от НЕК. А както знаем и от предишни отчети, има решение за консолидиране на задълженията на дъщерята НЕК към холдинга майка, според което на практика краткосрочните заеми се превръщат в дългосрочни, със срок на изплащане 10 години.

Огромната зависимост на НЕК от финансиране от БЕХ е опасна. Тя е показателна за измеренията на финансовата дупка, в която се намира електрокомпанията, и за това, че единствената функция на БЕХ е да прикрива лошото управление на НЕК и да й осигурява така необходимата непозволена държавна помощ. За първите девет месеца на 2014 г. НЕК регистрира загуба от 425 млн. лв. в сравнение със загубата от 113 млн. лв. за същия период на предходната година. Това се дължи на сравнително малък спад на приходите от оперативна дейност - 75.6 млн. лв., и голям скок в разходите за покупка на електроенергия - близо 390 млн. лв.

От отчета на НЕК разбираме, че виновен за лошите й резултати е "новият пазарен модел", според който фирмата вече заплаща на крайните снабдители за цялото количество закупена електроенергия от ВЕИ и високоефективното комбинирано производство на топло- и електроенергия, което не се случваше в периода юли 2012 - юни 2013 г. Друга причина е значителното намаляване на изкупуваната електроенергия от производителите с най-ниски цени - АЕЦ "Козлодуй" и ТЕЦ "Марица-изток 2". Обяснението е, че по-голяма част от произведената от тях електроенергия се насочва към свободния пазар, а регулираният пазар "се задоволява предимно с електроенергия от централите със задължително изкупуване".

В отчета се премълчава, че се свива и собственото производство от ВЕЦ на НЕК с 21.6%, което може да се използва за намаляване на средната цена на електроенергията на регулирания пазар. Няма обяснение за намаленото производство на водноелектрическите централи. В същото време покупките на електроенергия на свободния пазар се увеличават над 3

пъти, като надхвърлят 2 хил. гигаватчаса и това се оправдава с "по-малкото количество произведена електроенергия от ВЕЦ на НЕК и необходимостта от обезпечаване на количествата, с които компанията участва на свободния пазар". С други думи, НЕК произвежда недостатъчно и за да продава ток на свободния пазар, трябва първо да купи ток от същия този пазар. Така компанията се явява прекупвач, а това единствено оскъпява електроенергията за крайните потребители. За съжаление липсва оценка на приходите и разходите за продажба и закупуване на електроенергия от свободния пазар.

Както вече стана дума по-горе, част от по-високите разходи на НЕК се дължат на това, че най-накрая е започнала да изкупува цялата произведена електроенергия от "зелени" централи, както изисква Законът за енергетиката. Остава неясно защо в периода 2012 - 2013 г. държавната компания не изпълняваше закона и защо Държавната комисия за енергийно и водно регулиране го допускаше.

Друг пример за сбърканата регулаторна политика откриваме в приходите на НЕК от таксата, наречена "задължения към обществото".

Тази такса замени от август 2013 г. добавките, които виждахме във фактурите си за тока - за "зелена енергия", "комбинирано производство" и "невъзстановяеми разходи". От отчета на НЕК обаче излиза, че новата добавка всъщност не успява да докара приходите, които идваха от предишните три добавки. А знаем, че дори отменените добавки бяха недостатъчни и че се трупаша непризнати разходи и дефицит. Приходите от тях за деветмесечието на 2013 г. възлизат на 371.9 млн. лв., а приходите от добавката "задължения към обществото" за деветте месеца на 2014 г. са три пъти по-малко - 114.8 млн. лв. Дори към тях да добавим и постъпленията от продажба на емисии на парникови газове, които от август 2013 г. трябва да покриват част от разходите за преференциално изкупуване на електроенергия (207.6 млн. лв.), сметката пак не излиза.

С други думи, държавните регулации в енергетиката продължават да спорят с калкулатора и да пренебрегват икономическата логика.

✓ България може да отчете рекордна загуба на еврофондовете тази година

Вместо да се подобряват, прогнозите за усвояване на европейските средства стават все по-песимистични и под въпрос са вече 211 млн. евро

България може да плати прескъпо цената на политическата криза с рекордна за целия програмен период загуба на средства от еврофондовете. По последни данни рискът от загуба на средства за 2014 г. вече се оценява на близо 211 милиона евро - безпрецедентно ниво от началото на програмния период. Вместо да влязат в икономиката, тези средства ще бъдат изпуснати заради парализираната покрай политическите трусове администрация и бавното изпълнение на програмите. За сравнение загубата се равнява на близо 3.5 пъти бюджета на Министерството на културата за 2014 г.

Това показва публикувана вчера официална справка на сайта eufunds.bg за нивото на изпълнение на европейските програми. Рискът от загуба на средства е калкулиран на база налични данни към 17 октомври, като картината от тогава може леко да се е променила.

От справката става ясно, че от 17 октомври до края на годината България трябва да потвърди и изпрати в Брюксел извършени разходи в общ размер на 1.021 милиарда евро, за да не загуби средства по оперативните програми и програмите за развитие на селските райони и рибарството. Този лимит е част от правилото за усвояване на средствата в период до 2 години след годината, за която са предвидени. Докато по едни програми темпото е добро и се очаква преизпълнение спрямо лимита, при други усвояването изостава.

Най-голям е рискът от загуба на средства по програмата "Околна среда", като тук сумата, която няма да може да бъде усвоена, в момента се изчислява на 81.9 милиона евро. Според информация на mediapool основната причина за забавянето по програмата и за риска от загуба на средства е проточилото се обжалване на изграждането на завода за боклук в София. Висок е и рискът от загуба по Програмата за развитие на селските райони, при която стана традиция да има проблеми с усвояването на средствата - 73.6 милиона евро. Освен тези пари в земеделието виси нерешен и много по-ключов въпрос - изборът на сертифициращ орган, който е блокиран от обжалвания и от който зависи потвърждаването по надлежен ред на вече извършени плащания в размер на 1.6 млрд. лв. Рискът по частично замразената програма "Регионално развитие" към момента се оценява на 38.1 млн. евро.

Ако България не успее да навакса в оставащите дни до края на годината, това ще бъде най-високата до момента загуба на средства по оперативните програми от началото на програмния период. Показателно е, че дори през 2013 г., когато лимитът бе по-висок, загубата бе ограничена до 63.5 млн. евро. Общо от началото на програмния период България е загубила 158 милиона евро заради бавно усвояване.

Крайъгълна за еврофондовете ще бъде и 2015 г. - последната година за усвояване на средства по първия програмен период. Тогава България ще трябва да сертифицира и подаде в Брюксел разходи за 2.8 млрд. евро. Усвояването на тези пари ще е ключово заради забавянето на новите оперативни програми за периода 2014-2020 г. Очаква се повечето от тях да бъдат одобрени едва през юни догодина, тоест 2015 г. ще бъде нулева за много програми и проекти. Заради изтичането на сроковете за усвояване на парите България ще настоява заедно със Словения и Хърватия за удължаване на крайния срок с 1 година, съобщи вчера вицепремиерът Меглена Кунева. Така крайният срок за разплащане по стария програмен период би бил до края на 2016 г.

✓ **Още 17 000 души без работа до декември**

Договорите им за временна заетост изтичат

До края на годината хората без препитание ще се увеличат най-малко със 17 000 души, сочат прогнозите на Агенцията по заетостта. Това ще вдигне безработицата с близо 0,5%. Според последните данни на агенцията, която брои само регистрираните в бюрата по труда, за октомври тя е 10,7%, или без работа са 351 445 души.

Новата вълна ще бъде от хора, които са били наети на временни договори по мерки и програми, финансирани с пари от бюджета и с евросредства. Тези договори изтичат в последните три месеца на 2014 г. и след края на временната заетост хората ще се върнат обратно в бюрата по труда. Най-голяма част от тях са наети например по популярната програма „От социални помощи към осигуряване на заетост“, както и по „Подкрепа за заетост“, уточниха за „Преса“ от агенцията.

Търсят се обаче средства за заплати на вече наети до края на годината. По неофициална информация недостигът е за над 6,5 млн. лв. Най-драматично е положението със селските патрули по програма „Сигурност“, откъдето идва най-големият дефицит. Затова или са спрени, или въобще не са започнали някои други програми и мерки, включително за младежи. Става въпрос за 8-месечни договори на близо 5000 патрули, които изтичат чак през февруари догодина. Пари за техните заплати за ноември и декември 2014 г. няма и се чака актуализацията на бюджета. В края на октомври по време на служебното правителство беше направено спешно преразпределение на пари от други програми по Националния план за действие по заетостта, за да се дадат допълнително 1,3 млн. лв. за възнаграждения на патрулите за октомври.

Междувременно от агенцията обявиха Седмица на отворените врати за младежи от 24 до 28 ноември във всички бюра по труда.

✓ **Банка „Виктория“ ще отвори, но за малко**

Финансовата институция най-вероятно ще фалира, вложителите ще получат всичките си пари

Втората банка на Цветан Василев - „Виктория“, ще отвори врати, но за малко, научи „Преса“. Трезорът беше поставен под специален надзор от БНБ на 22 юни, въпреки че нямаше ликвидни проблеми. Основанието беше, че е от групата на КТБ. Срокът на надзора изтича на 22 ноември, но ще бъде удължен. През декември банката ще заработи, за да изплати депозитите на хората в пълния им размер, а не само до гарантирания максимум. След това вероятно ще бъде обявена в доброволна ликвидация, обясниха запознати от БНБ.

В края на септември квесторите в институцията обявиха търг за кредитния порфейл на трезора. В следващите дни се очаква да бъдат избрани конкретните банки, които ще купят заемите. Именно заради по-дългата процедура управата на БНБ ще удължи надзора на втората банка на Цветан Василев.

За покупката на кредитния порфейл в момента се състезават СИБанк, ЦКБ, Българската банка за развитие, Сосиете женерал експресбанк, Инвестбанк и Търговска банка Д. След търга на трезорите ще са им нужни около две седмици, за да осигурят финансирането и документалното прехвърляне на заемите. След като приключи сделката, във финансовата институция ще бъдат събрани достатъчно пари, за да може всеки вложител да получи всичките си пари. В трезора на влог стоят около 285 млн. лв., като гарантираната част от тях е 55 милиона.

Запознати обясниха още, че след изтичането на надзора банка „Виктория“ ще премине във владение на синдика, назначен в КТБ. Очакванията са той да обяви банката в доброволна ликвидация, тъй като така по-лесно щели да се продадат активите и да се събере по-голяма сума от тази при продажбата на институцията като цяло предприятие. Експерти уточниха, че през последните десет години трезорът (преди собственост на френската „Креди агрикол“) е работил все на загуба и няма особено голям смисъл да продължи да извършва дейност.

[Вестник Стандарт](#)

✓ **Гласуват актуализацията на държавния бюджет и НЗОК**

София. Актуализацията на държавния бюджет и НЗОК трябва да бъдат гласувани днес. Извънредното заседание на Народното събрание ще започне в 11.00 часа.

Депутатите ще гласуват Законопроект за изменение и допълнение на Закона за бюджета на Националната здравноосигурителна каса за 2014 г. и Законопроект за изменение и допълнение на Закона за държавния бюджет на Република България за 2014 г.

Припомняме, че на 13 ноември Временната комисия по бюджет и финанси одобри актуализацията на държавния бюджет и този на Националната здравноосигурителна каса. Актуализацията, предвидена в бюджета на НЗОК е в размер на 100 млн. лева.

„Стандарт“ научи, че почват преговори между екипи на Владислав Горанов и Ивайло Калфин за допълнителни пари за пенсионерите.

✓ **Дончев иска агенцията за инвестициите**

Концесиите отиват в министерството на енергетиката

Българската агенция за инвестиции най-вероятно ще премине под разпореждането на вицепремиера Томислав Дончев, научи в „Стандарт“. С разделянето на министерството на икономиката и енергетиката на три отделни ведомства агенцията би трябвало да остане в ресора на министъра на икономиката Божидар Лукарски. Вицепремиерът Дончев обаче настоявал той да наблюдава пряко агенцията, чиято задача е да привлича инвестиции в България и да подпомага стартиращи бизнес проекти като включително подготвя издаването на сертификати за VIP инвеститори.

Пренасочването на БАИ под пряко разпореждане на Министерски съвет ще изисква промяна в Закона за насърчване на инвестициите. Причината е, че според него сертификатите за клас инвеститор и за приоритетни инвестиционни проекти се издават от министъра на икономиката.

Все още няма решение къде ще попадне единният орган за управление на полезните богатства. Най-вероятно той ще премине към министерството на енергетиката. Единният орган беше създаден към Министерството на икономиката, енергетиката и туризма по време на предишното управление на ГЕРБ. Целта бе предоставянето на концесиите за търсене, проучване и добив на подземни богатства да става от едно ведомство. Дотогава то се осъществяваше от три държавни институции - министерствата на икономиката, на екологията и на регионалното развитие, което затрудняваше бизнеса. Сега кабинетът няма намерение да разделя концесиите и те ще останат към едно министерство.

Все още не са готови устройствените правилници за работата на трите нови министерства - на икономиката, на енергетиката и на туризма. Едва след тяхното приемане ще е ясно коя дирекция къде отива и какъв ще бъде персоналят ѝ. Със сигурност във ведомството на Божидар Лукарски остава ОП "Конкурентоспособност", задграничните служби за търговско-икономически връзки, агенцията за малки и средни предприятия, агенцията за метрологичен и технически надзор, външноикономическата политика и експортното застраховане.

Все още не са уточнени ресорите на двамата зам.-министри на икономиката Любен Петров и Даниела Везиева.

✓ Чуждите инвеститори се върнаха на имотния пазар

София. Сделките с недвижими имоти възвръщат лидерските си позиции сред преките чужди инвестиции в страната, сочат данните на БНБ към края на септември. Секторът на недвижимите имоти заедно с наемите и бизнес услугите е на първо място по привлечени чужди инвестиции за първите девет месеца на годината - 354,1 млн. евро. На второ място е секторът "Транспорт, складиране и съобщения", където са привлечени инвестиции за 246,3 млн. евро, следван от "Финансово посредничество" - 159,5 млн. евро. Преките чужди инвестиции за периода януари-септември 2014 г. възлизат на 1,105 млрд. евро, или 2,7% от БВП. Това е с 55,1 млн. евро, или с 4,8% по-малко от същия период на 2013 г. Само за септември обаче има оттегляне на инвестиции с 202,1 млн. евро при намаление на вложенията за същия месец преди една година с 13,2 млн. По страни най-много инвестиции за деветмесечието идват от Австрия - 284,2 млн. евро, следвана непосредствено от Холандия с 281,9 млн. евро. Най-големите нетни отрицателни потоци за периода са към Люксембург - 19,6 млн. евро.

Текущата и капиталовата сметка на платежния баланс на страната е отрицателна за септември 2014 г. с 15,2 млн. евро. при излишък от 82,8 млн. евро за същия месец на 2013 г., сочи отчетът на централната банка. За деветмесечието обаче балансът е положителен и възлиза на 942,7 млн. евро. За деветте месеца на 2013 г. излишъкът е бил доста повече - 1,593 млрд. евро, посочват експертите на БНБ.

Прогнозират раздвижване при наемането на офиси

Търсенето на бизнес имоти се очаква да се увеличи в повечето от страните от Централна и Източна Европа през 2015 г. За България се прогнозира увеличаване на търсенето от страна на наемателите, обясняват в свой анализ от Кралския институт на лицензираните консултанти в областта на недвижимите имоти (Royal Institution of Chartered Surveyors, RICS). Прогнози за повишаване в търсенето на офиси има също за Чехия и Унгария, като негативна е тенденцията само за Румъния. Цените за първокласни активи от всички видове имоти ще се увеличат с около 4% в България и Унгария и с 3% в Румъния през 2015 г., прогнозират още експертите.

investor.bg

✓ Предлагат се нови данъчни преференции при покупка на нов автомобил

Депутати предлагат и 5% отстъпка при предплащане на таксата за битови отпадъци

Новите автомобили от среден клас, но с по-мощни двигатели, може да се възползват скоро от данъчни преференции. Депутатите предлагат поправки в Закона за местните данъци и такси, според които се вдига прагът за получаване на данъчни отстъпки при покупка на нови автомобили.

Според сега действащия закон преференции получават хората, закупили автомобил по стандарт Евро 5 или Евро 6, но с мощност на двигателя до 74 kW. Депутатите предлагат мощността на двигателя да бъде повишена до 100-125 kW, за да отговаря законът на съвременните дефиниции за автомобили среден клас. „Ограничението от 74 kW е технологично остаряло, защото изискването е прието преди 15 години“, е записано в проекта. Вносителите на промените са депутатите от Реформаторския блок.

Те предлагат и друга промяна в закона – при предплащане на такса битови отпадъци, дължима за съответната година, хората да получават 5% отстъпка от стойността ѝ. В момента отстъпка за предплащане има при заплащането на местните данъци и такси.

Режимите за битовите отпадъци и за местните налози може да се уеднаквят. Чрез прилагането на отстъпка от 5% ще се стимулират хората и фирмите да заплащат още в началото на годината дължимите суми, смятат от Реформаторския блок. Логично е, когато гражданите и фирмите заплащат авансово на общините за услугата, която ще получат през годината, те да бъдат стимулирани с отстъпка от пълния размер на таксата, считат депутатите. Освен това, при авансово заплащане гражданите и фирмите спестяват на администрацията както консултативни, така и допълнителното натоварване по обслужването, ако таксата се заплаща на две или повече вноски, допълват от Реформаторския блок.

Народните представители дават и пример с няколко общини, които са въвели този принцип на работа. Такива са Стара Загора, Ямбол, Варна, Разград, Габрово, Костинброд и Пещера, като промяната не е променила по никакъв начин приходната част на бюджетите на общините.

Според вносителите не се очаква новите мерки да доведат до негативен финансов ефект, защото предвидените 5% отстъпка при предплащане на такса битови отпадъци и намаление на данъка върху някои видове автомобили ще се компенсират от по-добрата събираемост и предвидените стимули за закупуване на нови автомобили, за които се заплаща по-висок данък.

✓ Актуализацията на бюджета влиза на първо четене в НС

Предвижда се бюджетен дефицит от 2,9 млрд. лева, или 3,7% от БВП

Парламентът ще разгледа днес на първо четене актуализацията на бюджета за тази година на Здравната каса и на държавния бюджет.

Прекосяването на финансовото министерство предвижда бюджетен дефицит на касова основа от 2,9 млрд. лева, или 3,7% от БВП. Заради увеличаването на недостига се налага поемане на нов държавен дълг и промяна на предвидените дългови ограничения за 2014 г., които да позволят да бъде обезпечено допълнително дългово финансиране в размер до 4,5 млрд. лв. в рамките на годината. С част от новия дълг ще бъдат изплатени гарантираните вземания на вложителите в Корпоративна търговска банка, а с останалите пари ще се покрие недостигът в хазната до края на годината.

Актуализацията идва на фона на изненадващия икономически растеж през третото тримесечие и намаляващата безработица за същия период.

Надхвърлянето на дефицит от над 3% от brutния вътрешен продукт може да доведе до процедура по свръхдефицит срещу България.

„Свръхдефицитът не е нашето виждане за фискалната позиция“, заяви същевременно финансовият министър Владислав Горанов. „Без актуализацията на бюджета до края на годината страната ще спре плащанията“, уточни Горанов.

Същевременно той поясни, че кабинетът ще направи усилие „страната да влезе в 3-те процента дефицит, предписан от Европа.

В последния ден на работата си предишното Народно събрание актуализира бюджета на Здравната каса с 225 млн. лева, но те не са достатъчни.

През миналата седмица бюджетната комисия одобри и отпускане на допълнителни 100 млн. лева за 2014 г. на Националната здравноосигурителна каса.